

PAGARBUMAS

Pagarbumas – tai gili pagarba ir meilė. Pagarbumą Dievui sudaro Dievo gerbimas, dėkingumo Jam reiškinys ir paklusimas Jo įsakymams. Ant pagarbiųjų Viešpats gausiau išlies savo Dvasią.

Geriausiai pagarbumo vaikai mokosi namuose. Kunigijos ir Pradinukų organizacijos vadovai gali padėti tėveliams suprasti, kad vaikų mokymas yra pirmiausiai jų pareiga (DS 68:25), o Bažnyčia tik padeda. Už savo vaikų auklėjimą ir mokymą tėvai yra atsakingi prieš Dangiškajį Tėvą. Šeimoje vaikai gali mokytis pagarbumo šiose situacijose:

- šeimai kartu meldžiantis;
- šeimai kartu studijuojant Šventuosius Raštus;
- šeimos namų vakaro metu (vaikams galima skirti užduotis, pavyzdžiui, tėvams padedant parengti trumpą pamokėlę; vaikai gali mokytis liudyti arba šeimos vakaro metu sakyti trumpas kalbas, kad jiems nebūtų taip baisu kalbėti, melstis ir liudyti Pradinukų organizacijoje).

Jei reikia, skyriaus ir pagalbinių organizacijų vadovai tėvams gali surengti praktinius apmokymus, padedančius suprasti, kad mokant vaikus jų vaidmuo yra svarbiausias, o Pradinukų bendrijos – pagalbinis, ir padėti jiems išmokti vesti šeimos vakarus bei studijuoti Šventuosius Raštus su šeima.

Pagarbumas Pradinukų organizacijoje

1. Svarbu, kad prieš Pradinukų bendrijos pamokas grotų bažnytinė muzika. Jei jūsų organizacijoje nėra pianistės, paleiskite groti Pradinukų muzikos CD – tegu muzika tyliai groja, kurdama pagarbią atmosferą.
2. Asmeniškai susipažinkite su kiekvienu savo organizacijos vaiku, žinokite jų vardus ir šeimines aplinkybes. Pasveikinkite į klasę įeinančius vaikus, pasidomėkite, kaip jiems sekasi. Būdamas šalia vaikų, dėmesio jiems skirkite daugiau nei savo patarėjoms. Taip vaikai pamatys, kad tikrai juos mylite ir jie jums rūpi, ir jų noras klausyti jūsų sustiprės.
3. Melskitės dėl kiekvieno vaiko poreikių, melskite įkvėpimo, kad Dangiškasis Tėvas padėtų jums sužinoti, kaip ir kam padėti.
4. Su kiekvienu vaiku elkitės pagarbiai ir meilingai, nepriklausomai nuo jų elgesio ir paklusnumo. Neleiskite vaikams manyti, kad vienus mylite labiau, o kitus mažiau. Jie neturėtų manyti, kad turite numylėtinių. Nelyginkite vaikų vieno su kitu, nerodykite vieno pavyzdžiais kitiems, bet kaip pavyzdį nurodykite Jėzų Kristų.

Atminkite, kad tiems vaikams, kurie, atrodo, mažiausiai verti jūsų meilės, tos meilės reikia labiausiai.

5. Laikykitės Bažnyčios nustatytos susirinkimų tvarkos.
(Handbook 2: Administering the Church, 11.4; „Welcome to Primary“, p. 5–7).
6. Stenkitės ruošti įdomias pamokas su gerais pavyzdžiais ir vaizdinėmis priemonėmis. Vaikų dalyvavimą skatinkite užduodami jiems klausimus. Vesdami pamokas stenkitės, kad jose būtų tokie elementai:
  - pamokos temai tinkanti istorija (iš Šventųjų Raštų, iš Bažnyčios istorijos, iš jūsų patirties, iš vaikų gyvenimo ar panašiai);
  - užduokite vaikams klausimus, susijusius su papasakota istorija;
  - aiškinkite toje istorijoje glūdinčius Evangelijos principus;
  - jei istorija ne iš Šventųjų Raštų, pastiprinkite ją tinkama Raštų eilute;
  - kaip pavyzdžius pateikite tokias vaikų gyvenimo situacijas, kokiose jie galėtų panaudoti išmokus principus;
  - liudykite apie tų principų svarbą, už paklusnumą pažadėkite palaimas.

7. Atminkite, kad Pradinukų organizacijoje leidžiamas laikas – tai ne tik vaikų priežiūros laikas, o jų dvasinio mokymo laikas. Vaikų pamokos yra tokios pat svarbios (o gal net svarbesnės), kaip pamokos suaugusiems.
8. Padėkite vaikams suprasti, kokio pagarbumo Pradinukų organizacijoje iš jų tikitės. Paaiškinkite vaikams ne tik kaip jie turėtų elgtis, bet ir kodėl taip reikia elgtis. Padėkite jiems suprasti, kad to tikitės ne vien jūs, bet to tikisi Jėzus Kristus. Pavyzdžiui, parodykite Jėzaus Kristaus paveikslą ir pasakykite, kad Gelbėtojas labai džiaugiasi, kai vaikai elgiasi pagarbiai. Taip pat paaiškinkite, kad jei vaikai elgiasi pagarbiai, pamokoje gali būti Šventoji Dvasia.
9. Pradinukų organizacijos vadovės ir mokytojos vaikams turi būti pagarbumo pavyzdžiai – nerėkti ant jų, nebarti jų, neplepėti ir nekikenti su patarėjomis ar panašiai.
10. Naudokite pozityvius pedagoginius metodus: paklusnumą skatinkite pagyrimo žodžiais, kiekvieną kartą, kai vaikai elgiasi pagarbiai, pasistenkite, kad jie matytų, jog tai pastebėjote ir kad jūs bei Dangiškasis Tėvas tuo džiaugiatės. Nenaudokite negatyvių metodų: nekritikuokite ir negėdinkite vaikų, negąsdinkite jų bausmėmis ir jokiū būdu neargumentuokite Dangiškojo Tėvo nepasitenkinimu (vaikai turi jausti, kad Dangiškasis Tėvas myli juos besąlygiškai).
11. „Nepapirkinėkite“ vaikų, už gerą elgesį žadėdami jiems apdovanojimus (pavyzdžiui, saldainius). Stenkitės padėti vaikams suprasti paklusnumo svarbą, kad vėliau jie patys to nuoširdžiai norėtų.
12. Jei jūsų organizacijoje yra vaikas, kuris nuolat išdykauja ir trukdo pamokas, pasistenkite sugalvoti jam užduotį, paprašykite jį kuo nors jums padėti, kad pasijaustų reikalingas ir svarbus. Pavyzdžiui, galite paprašyti jį padėti jums praveisti pamoką ir palaikyti vaizdines priemones, padėti pasisveikinti su į pamoką ateinančiais vaikais ar panašiai.
13. Pamokos pradžioje galite sužaisti žaidimą, kuris padės vaikams nurimti. Žaidimo pavyzdys:

- Kartu su vaikais skaičiuokite atgaline tvarka nuo 5 iki 1:

- 5 – kojos nurimo;
- 4 – rankos ant kelių;
- 3 – ausys klauso;
- 2 – burna užčiaupta;
- 1 – akys žiūri į mane.

Pamokos pradžioje žaidžiant tokį nuraminantį žaidimą, vaikai pamažu įsimena su kiekvienu skaičiumi susijusius veiksmus ir jų tvarką. Po kurio laiko galėsite tiesiog skaičiuoti, nevardydami veiksmų, o vaikai juos vykdys. Arba, nieko nesakydami, galėsite skaičius rodyti pirštais ir taip nutildyti klasę. Toks žaidimas gali tapti tradicine kiekvieno Pradinukų organizacijos pamokos pradžia, padedančia vaikams nurimti ir sukurti pagarbumo atmosferą.

- Lentoje nupieškite termometrą. Termometro skalės padalos padės jums parodyti, kokiame lygmenyje yra klasės pagarbumas pamokos pradžioje. Prie padalos, rodančios reikiamą pasiektą pagarbumą, priklijuokite Jėzaus Kristaus paveikslėlį. Parodykite vaikams, ties kokia padala yra jų pagarbumas. Paprašykite juos nurimti ir, jiems rimstant, pamažu kelkite termometro „temperatūrą“, kol ji pasieks reikiamą pagarbumo lygmenį (šalia Jėzaus Kristaus paveikslėlio).

- Paklusnumo svarbą pademonstruokite kitu trumpu žaidimu:

Su vaikais suvaidinkite prie Jeruzalės šventyklos vykusią sceną. Papasakokite, kad vieną kartą Jėzus atėjo prie šventyklos ir pamatė ten baisią betvarkę: žmonės pardavinėjo ir pirko prekes bei gyvūnus. Vaikus suskirstykite į tris grupes – pirmoji garsiai skaičiuos nuo 1 iki 10 (pamėgdžiodami pinigus skaičiuojančius pardavėjus); antroji grupelė bliaus; trečioji – mūks. Tegu visos grupelės vienu metu skleidžia jiems skirtus garsus. Praėjus kelioms sekundėms sustabdykite vaikus ir paklauskite jų nuomonės – kaip jautėsi Jėzus, prie šventyklos pamatęs tokią betvarkę ir išgirdęs tokį triukšmą. Jis visus išvaikė. Pakvieskite vaikus būti pagarbius.

14. Atminkite, kad pagarbumo kultūros diegimas Pradinukų organizacijoje – tai pastangų ir laiko reikalaujantis procesas. Nenusiminkite, jei viskas ne iš karto pavyksta ir nėra pokyčių. Jei vadovausitės teisingais principais (instrukcijų vadovėlyje ir kitoje Pradinukų organizacijai skirtoje literatūroje nurodytais principais, Bažnyčios vadovų pamokymais, malonės bendraujant su vaikais principais iš Moronio 7:45) ir visa širdimi melsite įkvėpimo iš aukštybių, pamažu pradėsite matyti palaiminimus.